ZELEZNICEAR SARAJEVO

PENTRU PRIMA OARĂ CAMPIOANĂ A IUGOSLAVIEI

Duminică, 11 iunie. Ultima etapă a campionatului iugoslav. Pentru prima oară în analele campionatului iugoslav, ultima etapă trebuia să răspundă incertitudinii: campioana țării va fi **Zeleznicear sau Steaua roșie?** Departajate de numai două puncte — dar cu golaveraj superior pentru echipa din Belgrad — ambele jucau în deplasare și, culmea, coincidență: **Zeleznicear** juca la Belgrad cu **Partizan**, iar **Steaua roșie** la Sarajevo, cu cealaltă divizionară din localitate.

În cele 90 de minute ale jocului protagonistele s-au întrecut pe sine. La Belgrad, **Zeleznicear** surclasează pe **Partizan** (4—0), iar în capitala Bosniei, **Steaua roșie** învinge categoric (4—2). Și, iată, că visul de o jumătate de secol (Zeleznicear a luat ființă în 1922) s-a împlinit: echipa din cartierul **Grbavița** reușește titlul de campioană pentru prima oară și — pentru a doua oară — mult rîvnitul titlu posedă la Sarajevo. (Prima oară l-a cucerit echipa **Sarajevo** în sezonul 1966-67).

Înființată — așa cum am amintit — în 1922, echipa feroviarilor din Sarajevo cunoaște în existența ei de 50 de ani multe succese și insuccese, activitate îndelungată în elita fotbalului iugoslav, apoi retrogradarea, jocuri în liga a doua, a treia și chiar a patra. Însuși team-ul care a cucerit laurii din acest an cunoaște în evoluția sa o linie care pornește de la campionatul orășenesc la titlul de campioană a Iugoslaviei.

Creatorul campioanei de astăzi este antrenorul ei **Milan Ribar**, fost jucător la Zeleznicear (1950-1960). **Ribar** devine antrenorul echipei de juniori a clubului (1960-66) și promovează ca antrenor la prima echipă (1966) o dată cu „garnitura" descoperită și crescută de acest excelent antrenor și pedagog. De atunci, **Zeleznicear** se impune treptat în prima ligă. Anul acesta, după ce a cucerit titlul de campioană de toamnă, ea n-a mai cedat primul loc, terminînd, pe merit, prima în lungul maraton fotbalistic divizionar.

Este interesant de remarcat că zece dintre componenții primei echipe sînt din cartierul Grbavița, jucători descoperiți de **Ribar**, cum ar fi **Osim, Jankovici, Bukal, Katalinski, Sprecio.** Doar extremul stînga **Derakovici** este de lîngă Sarajevo.

Zeleznicear, sau echipa DINAMITA — așa cum au denumit-o ziariștii, se impune prin omogenitate și o forță de joc caracteristică mai degrabă team-urilor anglo-saxone. Cu toate că individualități de certă valoare ca **Bukal, Katalinski, Jankovici** (de altfel ei sînt și titularii echipei naționale) formează „buchetul" ce dă culoare echipei, **Zeleznicear** s-a impus ca echipă prin forța ei colectivă.

După victoria din ultima etapă, **Zeleznicear** s-a întors la Sarajevo unde a fost sărbătorită de întreg orașul ieșit în întîmpinare. În felul acesta, capitala Bosniei a repetat „carnavalul" din 1967, străzile orașului cunoscînd o animație tipică pentru orașele sud-americane.

Fotbalul iugoslav a căpătat un merituos campion de care se leagă speranțele iubitorilor de fotbal pentru o evoluție bună în „**Cupa campionilor europeni**". Însăși evoluția internațională din sezonul trecut a demonstrat atu-urile echipei. Cu experiența dobîndită, **Zeleznicear** poate fi o reprezentantă demnă a unui fotbal dornic de afirmare.

Iată și formația de bază a lui Zeleznicear, care a reușit, la capătul a 34 de partide, să cucerească titlul de campioană a Iugoslaviei: **Ianjus — Kojovici, Becirspahici, Bratici, Katalinski, Hagiabdici, Jelușici, Jankovici, Bukal, Sprecio, Derakovici.**

DUȘAN BUGARIN
BELGRAD, iunie 1972

UN LIBERO A PLECAT, ALTUL VINE!

Creație a lui **Helenio Herrera** în anii '60 datorită necesităților fotbalului și apariției unui jucător cu excelente calități (l-am numit pe regretatul **Picchi**) care, integrat „mașinii de fotbal" Internazionale Milano, făcea cvasi-inexpugnabilă cetatea din jurul porții lui **Sarti**, postul de libero s-a răspîndit apoi în întreaga **Europă fotbalistică, iar jucătorii ce au deprins acest rol s-au** ilustrat prin calități și reușite, devenind vedete ale fotbalului. Să amintim din nou de **Picchi**, plin de vivacitate și de talent, de forță și de hotărîre în teren. Prin jocul său a dat strălucire și un sens nou apărării. Dar **Picchi** nu mai este și locul său la Inter și în echipa Italiei l-a luat **Burgnich**, colegul său de echipă, care la 34 de ani continuă pe aceleași urme, pe aceleași idei, stilul de joc al înaintașului său. Pe **Burgnich** l-am văzut recent pe gazonul de la „23 August", ca și pe **Picchi**, cu ani în urmă. Diferențele de joc dintre cei doi — minime; scopul principal rămîne — ca și cu zece ani în urmă — întărirea zidului din fața portarului.

De cîțiva ani un nume nou s-a ilustrat în acest post: vest-germanul **Beckenbauer**, cel ce mai întîi a jucat mijlocaș și despre care primul său antrenor la Bayern München, **Cealkovski**, spunea: „**Franz nu va putea niciodată juca altceva decît libero, datorită calităților sale!**". Și iată-l pe **Beckenbauer**, la destul ani după plecarea antrenorului iugoslav de la Bayern, pe postul de libero. Dar un libero cu totul nou față de cel ilustrat — pe vremuri — de **Picchi** sau de **Maldini**, și azi de **Burgnich. Beckenbauer** a dat un titlu de nobleță rolului de „măturător" (sau mai de grabă de „acoperitor"), din care italienii făcuseră (înaintea lui **Maldini** și după acesta) pur și simplu un jucător cu rolul de a distruge — și atît — atacul advers. „**Beckenbauer, încîntat de a nu mai avea responsabilități defensive prea stricte și prea grele**, după cum scrie J. Ph. Rethacker în „France Football", **și-a zis că va fi păcat să nu profite de această libertate pentru a-și aduce aportul la edificarea jocului ofensiv**".

Să adăugăm, în plus, calitățile naturale ale jucătorului vest-german. Suplețea gleznei sale este puțin obișnuită la un jucător european și îi permite să schimbe mereu direcția mingilor și să trimită pase cele mai neașteptate: starturile sale cu mingea la picior sînt surprinzătoare prin vitează și spontaneitate iar șuturile, declanșate din depărtare, periculoase pentru orice portar.

Și la Londra, în meciul cu Anglia, și în Belgia, în partidele din Campionatul Europei, el a fost un **jucător liber**, nu atît cu funcții în apărare, cît mai mult în mijlocul terenului, dovedindu-și prezența în mod constant coechipierilor **săi și lui Netzer** în mod special. Antrenorul **Schön** a găsit în el o armă tactică specială care contribuie la... tulburarea apelor în zona intermediară a oricărei echipe.

Beckenbauer a confirmat prin recentele sale evoluții polivalența care trebuie, de aici încolo, pretinsă de la un apărător, reabilitînd, de asemenea, rolul de libero pe care fotbalul modern l-a transformat în veritabil șef de orchestră.

Probabil că jocul „a la Beckenbauer" l-a pus pe gînduri pe italieni. Căci iată ce a declarat recent, **Facchetti**, unor ziariști: „**În sezonul următor mă veți vedea pe post de libero. Dar, atenție, nu ca un libero clasic, cum a fost Picchi. Astept să fac din nou dovada posibilităților mele pentru a mă relansa** (n.n.: după jocurile cu Belgia, căpitanul lui Inter a fost scos din lotul „squadrei azzurra") **și a aduce ceva nou în fotbal**".

Un libero a plecat, altul vine!

Carnet extern — RITMUL

Cu toate lamentările, cu toate obiecțiile, cu toate observațiile, ritmul programului internațional al fotbalului nu va încetini și nici nu vom asista la o reducere a volumului general al competițiilor. Succesul întrecerilor devenite clasice — am înglobat aici cupele continentale și întrecerea reprezentativelor naționale — a devenit așa de mare încît nimeni nu ar putea desființa astăzi vreuna dintre aceste așa de interesante și de atractive momente ale vieții internaționale fotbalistice. Poate că singura posibilitate de a realiza o dezaglomerare a programului echipelor naționale ar fi aceea, mereu discutată, dar totdeauna amînată, a transformării „Campionatului Europei" (și, implicit, al celorlalte competiții rezervate selecționatelor naționale de pe alte continente) într-o fază sinonimă cu calificarea pentru turneul final al campionatului lumii.

Altfel, ritmul se menține constant ridicat și programul minimal al unei echipe naționale care vrea să concureze la un loc de frunte în concertul internațional rămîne de 7—8 jocuri anual. Ne-o dovedește și agenda stabilită de Helmuth Schön pentru reprezentativa vest-germană. Dacă există o echipă care ar trebui să fie liniștită, care, în plus, nici nu se vede presată de preliminariile C.M., este această reprezentativă a R.F. a Germaniei. Dar — dimpotrivă — directorul ei tehnic nici nu se gîndește la o îmblînzire a programului și, în consecință, a perfectat 16 meciuri pentru perioada de pînă la începerea probei supreme. Partenerele? Numai selecționate de prima valoare: Cehoslovacia, Portugalia, Uniunea Sovietică, Scoția, Spania, Iugoslavia, Ungaria, Bulgaria, Elveția, Brazilia, Suedia.

E semnul marelui adevăr că orice încetinire a cadenței de pregătire se poate transforma într-o armă împotriva ta. De altfel, la extrem de pretențiosul program de antrenament de astăzi nici nu se poate să nu răspunzi cu un tot așa de amplu și de sever control public și edificator al acestei munci, meciurile cu adversari tari. Legea aspră a vieții fotbalistice actuale nu cunoaște blîndeți și indulgențe...

Eftimie IONESCU

O TRADIȚIE ENGLEZĂ PERPETUATĂ

„NORDUL" DIN NOU ÎNVINGĂTOR!

Fotbalul profesionist englez s-a născut în nordul insulei. Este adevărat că prima federație de fotbal din lume a luat ființă la Freemason's Tavern, în Londra, în 1863, dar fotbalul de sub jurisdicția sa a continuat multă vreme să fie pur amator. Abia în 1888 a apărut „**Football League**", creația unui scoțian din Birmingham, adoptată apoi în scurt timp de întreaga Anglie sportivă. Nici unul din cele 12 cluburi fondatoare ale „Football League" nu erau din sudul insulei britanice (ele au fost **Preston North End** — prima campioană oficială, fără să sufere nici o înfrîngere — **Aston Villa, Wolverhampton Wanderers, Blackburn Rovers, Bolton Wanderers, Derby County, West Bromwich Albion, Accrington, Everton, Burnley, Notts County** și **Stoke City**. Primul club „sudist" admis în „Football League" a fost **Arsenal** din Londra, fondat de un grup de muncitori ai unei fabrici de muniții, în 1886, și tot „tunarii" au fost cei dintîi „intruși" în prima Divizie engleză, în 1904.

În orice caz, dominația cluburilor din nord apare evidentă, dacă se ia în considerație numărul de titluri cucerite. **Manchester United, Liverpool** și **Everton** au cîștigat fiecare de 7 ori titlul de campioană, **Aston Villa** și **Sunderland** de 6 ori, **Newcastle United** și **Sheffield Wednesday** de 4 ori, **Huddersfield** și **Wolverhampton** de 3 ori, și iată, anul acesta, un nume nou apărut pe tabloul de onoare, **Derby County** (fără a mai aminti că, în acest sezon, coroana de campion a oscilat între **Manchester — United** și **City — Liverpool** și **Leeds**!). Toate aceste echipe citate sînt din Nord, cu excepția lui **Aston Villa**, club din centrul Angliei. Dintr-un total de 73 de campionate, titlul de campion a aparținut Sudului numai de 13 ori (dintre care Arsenalului de 8 ori)!

Explicația acestui succes continuu, se pare, nu poate fi găsită decît în forța, „sănătatea" financiară a cluburilor din nord. Fotbalul este în primul rînd un joc al maselor, cu mare priză la muncitorii industriali din regiunea puternicelor uzine din Wolverhampton, West Bromwich, Birmingham și Coventry. De asemenea, Sunderland și Newcastle sînt centre miniere, cluburile din Manchester, Bolton, Blackburn, Liverpool, Burnley și Preston reprezintă porturi, sau fabrici de textile, în vreme ce cele din Sheffield și Leeds atrag suporterii dintre miile de lucrători ai morilor situate în regiune. Numai cluburile din nordul Londrei — Tottenham Hotspur și Arsenal — se pot bucura de un asemenea suport nepretuit... (d. gr.).

Scoțianul **Billy Bremner**, căpitanul echipei **Leeds United** — cîștigătoarea din acest an a „Cupei Angliei" — purtat pe brațe de coechipieri...

FOTBALUL ARE VECHIME ÎN „ȚARA CELOR O MIE DE LACURI"

În Finlanda — „Țara celor o mie de lacuri", cum i se spune (în realitate, pe o suprafață de 337 009 kmp. există circa 60 000 de lacuri!), fotbalul are rădăcini adînci. A fost unul din sporturile îndrăgite de tineret și faptul acesta a determinat o organizare competițională timpurie. Federația finlandeză de specialitate, a cărei titulatură este „**Suomen Palloliitto**" a fost creată la 19 mai **1907**, deci este una din cele mai vechi de pe continentul nostru. Primul campionat s-a disputat în 1908, cîștigat de echipa **Unitas**. Trei ani mai tîrziu, la 23 octombrie 1911 fotbalul finlandez a intrat în arena internațională, disputînd prima sa întîlnire inter-țări, cu Suedia (2—5). Afiliată provizoriu la F.I.F.A. (sub numele de „**Finska Bollförbund**") 14 noiembrie 1907, federația a devenit membru definitiv al F.I.F.A.-ei la 7 iunie 1908. Actuala titulatură există din anul 1925.

În această țară, fotbalul este organizat pe districte, dar are un campionat sub formă divizionară, care — din cauza climei — se desfășoară după formula primăvară-toamnă, cu începere de la mijlocul lunii aprilie pînă în a doua decadă a lui noiembrie. După ultima statistică a U.E.F.A.-ei, al cărei membru a devenit o dată cu înființarea forului european, fotbalul finlandez dispune în prezent de circa 610 cluburi cu 1 735 de echipe însumînd aproape 26 000 de jucători legitimați. La dispoziția lor stau cîteva stadioane dintre care cele mai mari sînt **Olimpia-stadion** — cel care a găzduit în 1952 Jocurile Olimpice — cu o capacitate de 45 000 de locuri, și stadionul **Ratina** din Tampere cu 22 300 locuri. Cu capacități mai mici sînt **Urheilukeskus** din Kotka (14 500), **Kupittaa** din Turku (11 000) și **Väinolänniemi** din Kuopio (10 100).

În prezent, campionatul Finlandei se află în plină desfășurare. Ultima campioană: **Turku P. S.**, într-o divizie de 14 echipe, **Turku P.S.** va fi reprezentanta Finlandei în „Cupa campionilor europeni" iar **Mikkeli M. P.** în „Cupa cupelor".

Fotbalul finlandez este prezent la toate competițiile internaționale importante: turneul olimpic, campionatul mondial și european, precum și la Cupa Scandinavei, alături de Suedia, Norvegia și Danemarca. (cupă care se desfășoară anual, dar cu patru ediții formînd un ciclu cu clasament general pe baza căruia se atribuie trofeul). Reprezentativa Finlandei a fost adversara echipei noastre în preliminariile campionatului european și acum și în preliminariile C. M. 1974. Ea a și susținut primul joc: 1—0 cu Albania la Helsinki. Cu noi va juca în toamna aceasta la 20 septembrie, la Helsinki, iar returul la 14 noiembrie 1973. Reamintim că ultimele rezultate au fost favorabile fotbaliștilor noștri: 3—0 la București și 4—0 la Helsinki.

Jucătorii finlandezi, cu statut de amatori, practică un fotbal entuziast, bazat pe calități fizice și mișcare, dar pe plan tehnico-tactic se situează într-un penultim eșalon al fotbalului european.

DOCUMENTAR